

dem saa, kvit. Jeg antager ikke, at det er nødvendigt at oprette nye Dyrlægeposter. — Selvfølgelig "optræde" paa Forslaget de samme Tilskud som tidligere til Husdyravlens Fremme som til Vandværken i Almindelighed. Jeg skal ikke nærmere indlade mig herpaa, men skal kun bemærke, at det dog maasse var paa Tiden at tænke paa at anvende Noget paa Husmændene; thi har man Penge til Hingstepræmier, altsaa til, hvad jeg vil kalde Hjælp for de store Bønder i deres Bestræbelser for at fremme Hestevælden, turde det maasse være paa Tiden at komme hen til ogsaa at give Husmændene lidt Hjælp i deres moisommelige Anstrengelser; en eller anden Understøttelse, navnlig lidt Præmier til dem, som man skjønner virkelig ville fremad. — Ved Justitsministeriets Budget skal jeg kun bemærke, at ved Straffeanstalterne ser jeg nok, at der forarbejdes en Del, og at der derved indkommer ikke saa faa Penge; men jeg skal dog henstille, om man ikke vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at dette ikke kommer til at trykke det private Arbejde; thi det vil ikke være let for de private Arbejdere at kunne konkurrere med Straffeanstalterne, naar man ikke tager et fornuftigt Hensyn i saa Henseende. — Paa Kultusministeriets Budget fremtræder der forøgede Byrder til Almueskolevæsenet, nemlig over 1,000 Rd.; idet hele Byrden bliver 98,000 Rd. Dette er Noget, jeg ikke skal gjøre nogen Indvending imod. Kun skal jeg ikke undlade at bemærke, at jeg mener, at Tiden snart maatte være kommen til, at Befolkningen maatte, samtidig med at Udgifterne stige, faae større Indflydelse baade ved Valget af Skolelærerne og ved Afsettelsen af dem; thi det er mig ikke ubekendt, at Præstefabet paa sine Steder, trods Lovens af 8de Marts 1856, forhindrer, at Befolkningen faar den Lærer, som den ønsker. Indlade mig nærmere herpaa skal jeg selvfølgelig ikke. — Til Højskolerne er det samme Beløb opført som sidste Aar, nemlig 14,000 Rd. til selve Højskolerne og 6,600 Rd. til de fattige Elever. Det kan dog ikke være Andet, end at man maa finde det paa-faldende, at de Fattige kun kunne faa en Understøttelse af 6,600 Rd.; samtidig med at

man giver mangfoldige hundrede Læstuder til Dplysningen overhovedet. Vel veed jeg nok, at man netop i de sidste Dage har hørt den Uttring fra de Fattige: Skaf os Husly og Føde, og vi ville da selv sørge for vor Dplysning; men jeg vil vende Sætningen om og sige: Skaf de Fattige større Dplysning, saa ville de selv blive dygtige til at forskaffe sig Husly og Føde, det vil give dem Dygtighed i Livet til den praktiske Gjerning og tillige gjøre dem til bedre og dygtigere Økonomer, i det Hele taget skaffe dem en større Oversigt over Folkelivet og Statshusholdningen og dæmpe den Misfor nøielse, som synes at gjære i de lavere Klasser. — Med disse Bemærkninger skal jeg gjerne slutte; men det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, udtalte, at han fandt, at en stor Del af de Penge, vi udgave til Krigsvæsenet, vare spildte, og deri kan jeg ikke være enig med ham; thi jeg mener, at den Dag, da vi begynde at opgive vor Forsvarsvæsen — jeg skal ikke nægte det, jeg maa sige det uforbeholdent — enten i det Hele eller delvis, er det i Grunden en Dp-givelse af os selv. Jeg kan ikke se hedre, end at det forholder sig saaledes (Er Stemme: Na!) Ja, det ærede Medlem siger Na, men mener han blot dermed, at vi skulle søge Besparelser, da vil jeg være med dertil, naar den Tid kommer — jeg tænker her paa Hærslovsrevisionen. Deri kan jeg være enig med ham, men jeg kan ikke nægte, at det er skurrende at høre Udtryk som disse, at vore Udgifter mer eller mindre ere spildte, og kun deri er jeg ikke enig med det ærede Medlem. — Med disse Bemærkninger skal jeg slutte, haahende, at vi mer og mer maa komme til det Standpunkt ikke at understøtte Folk, som ikke behøve det, og ikke at kræve altfor høie Byrder af dem, som have daarløst Raad til at betale, men at gaa den omvendte Vej.

S. M. Petersen: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet for Dieblisset, og jeg har som Følge deraf heller ingen Notitser eller Optegnelser at støtte mine Udtalelser til; men den ærede sidste Taler har lagt mig Ordet i Munden. Det ærede Medlem sagde i Begyndelsen af sit Foredrag, at vi sidde her for